

Päähaku, yhteiskunnallisen muutoksen kandiohjelma

2. vaiheen valintakoe 22.6.2020

1. Mitä West tarkoittaa hyödykkeiden terapeuttisuudella? (1p)

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **1min**

2. Mitä tarkoitetaan suunnitellulla arvomenetyksellä (planned obsolescence)? (1p)

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **1min**

3. Mitkä ovat kahviteollisuuden vapaaehtoisen sääntelyn neljä tasoa? (1p)

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **1min**

4. Mitkä erilaiset tekijät johtivat kahvintuotannon edellytysten heikkenemiseen Papua-Uusi-Guineassa 1980-luvun puolivälistä alkaen? (2p)

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **2min**

5. Millainen näkemys markkinoinnilla on Millenium-sukupolven kahviin liittyvistä arvoista? (2p)

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **2min**

6. Aineistokokeessa oli kysymys naisten ansiotyöstä maatalouden ulkopuolisilla toimialoilla. Kerro vastausprosessistasi: Miten aloit tulkita taulukkoa eli minkälaisiin asioihin kiinnitit huomiota? Mikä tuntui tehtävässä vaikealta? (kontrollikysymys)

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **2min**

Päähaku, yhteiskunnallisen muutoksen kandiohjelma

2. vaiheen kokeen 22.6.2020 mallivastaukset

1. Mitä West tarkoittaa hyödykkeiden terapeuttisuudella? (1 p)

Kuluttaja tuntee olevansa erillään globaalin köyhyyden ja ympäristönmuutoksen ilmentymistä, josta julkisuudessa puhutaan jatkuvasti. Hän käyttää hyödykkeitä yhdistyäkseen näennäisesti heihin, jotka kantavat ilmiöiden ikävimmät seuraukset.

Kuluttajat tekevät ostopäätöksensä helpottaakseen syyllisyyttään kulutukseen perustuvasta elämäntyylistään. Teko toimii moderniteetin psykologisena korjausliikkeenä. Näin kuluttaja voi saada elämäntyyliinsä tuntumaan oikeutetulta, mutta samalla saa kontaktin globaaliin köyhyyteen.

Siten sekä syyllisyys että köyhyys lisäävät erityishyödykkeiden arvoa.

Westin hyödykkeiden terapeuttisuusaspekti liittyy Purnima Mankekarin teoriaan hyödykeefekteista (Westin toinen aspekti on hyödykkeiden eksoottisuudenkokemus).

2. Mitä tarkoitetaan suunnitellulla arvonmenetyksellä (planned obsolescence) (1 p)

Nykyisessä markkinahetkessä kilpaillaan merkin (ilmiön) johtavasta asemasta, ja nykyajan kapitalismissa näiden kuvien (image) elinkaari ja vaihtuvuus (velocity) on huikean nopeatempoista.

Välittömästi kun joku merkki menettää arvonsa – koska sitä on liian monella, liian moni käyttää sitä ja ymmärtää sen, heitetään se syrjään ja korvataan toisella.

Kapitalismissa hyödykkeiden tulee yhä kasvavassa määrin vallata alaa menestyäkseen. Voiton maksimoiminen ja kasvun kasaantuminen liittyvät kapitalismin perusolemuksen. Aiemmin lisäarvoa kasvatettiin tehokkuutta lisäämällä, tai sittemmin ulkoistamalla työvaiheita – ja nykypäivän kapitalismissa kasvu saadaan aikaan lisäämällä kuluttajien kulutushaluja. Tuote suunnitellaan alun alkaen vanhentumaan, eli menettämään arvonsa.

3. Kahviteollisuuden vapaaehtoisen sääntelyn neljä tasoa. (1 p)

1. Ensimmäisen osapuolen, yrityksen itsensä muotoilemat järjestelmät, esim. Starbucksin itsemuotoilemat eettiset ohjeet.

2. Toisen osapuolen järjestelmät, joiden tarkoituksena tuottaa sosiaalisen ja ekologisen kestävän kehityksen ohjeistuksia lukuisille eri ruoka-ainehyödykkeille, kuten esim. Sustainable Agriculture Platform.
3. Kolmannen osapuolen muotoilemat järjestelmät, kuten reilun kaupan, luomu-, varjoviljely sertifikaatit, jotka perustuvat vapaaehtoiisiin normeihin ja standardeihin. Kirjassa keskitytään tähän vapaaehtoisen sääntelyn tasoon; muut kolme mainitaan nämä neljä tasoa luonnehdittaessa nykypäivän markkinoita, joita ei sääntele pakolliset valtioiden väliset sääntely- ja kontrollijärjestelmät.
4. Neljänsien osapuolten järjestelmä, jossa usean toimijan joukko määrittelee teollisuudenhaaran kestävän kehityksen tavoitteet.

4. Mitkä erilaiset tekijät johtivat kahvintuotannon edellytysten heikkenemiseen Papua-Uusi-Guineassa 1980-luvun puolivälistä alkaen? (2 p)

Bougainvillen saaren kaivosteollisuuden tuottojen jakoon ja itsenäistymisen jälkeiseen autonomiaan liittyvä sisällissota, joka johti sijoittajien vetäytymiseen ja kaivoksen sulkemiseen 1990; seurauksena PNG:n valtion tulopohja romahti ja sijoitukset kahvintuotantoa tukevaan infraan ylämailla lamaantuivat.

ICA-sopimuksen hajoaminen 1989 ja kahvintuotannon vapauttaminen säännöstelystä, sekä hintojen vapauttaminen (joka johti niiden romahtamiseen tuotannon lisääntyessä).

Kv-rahoituslaitosten (Kansainvälinen valuuttarahasto ja Maailmanpankki) tämän jälkeen ajamien rakennesopeutusohjelmien aiheuttamat vaikeudet.

Kahvin marketing boardin yksityistämisen kautta syntyneen ANGKO-yhtiön kriisi ja toiminnan lakkaaminen vuoteen 2001 mennessä (Westin mukaan yhtiön johdon toiminnan vuoksi).

5. Millainen näkemys oli markkinoinnilla millenium-sukupolven kahviin liittyvistä arvoista? (2 p)

Millenium-sukupolvi (s. 1983-2000) etsii tuotteensa internetissä; tuotteella tulee olla "tarina". Milleniaalit määrittelee heidän arvostus hyödykkeen brändeihin ja logoihin. He arvostavat tuotteiden symboliarvoja vähittäiskaupan maailmassa.

He haluavat globaaleja tuotteita, jotka ovat "poliittisia" tai "ympäristöystävällisiä", asioita/tavaroita, jotka mahdollistavat heidän ilmaisevan itseään ja politiikkaansa. Palveluita ostaessaan he haluavat tulla hemmotelluiksi ja tuntea itsensä tärkeäksi. Ostotapahtuman pitää tuntua merkitykselliseltä.

Milleniaalit ovat erikoiskahvimarkkinan käyttövoima: he kukoistavat erikoiskahvien ympärille rakennetuissa narratiiveissa. He haluavat muuttaa maailmaa, ja sertifioidujen kahvien narratiivimarkkinan avulla he tietävät voivansa tehdä sen: kylä (kahvipaketti) kerrallaan. Kahvin avulla heillä on mahdollisuus osallistua (köyhän) kahvintuottajan tarinaan.

Milleniaalit määrittelevät itsensä kulutuksensa kautta ja näkevät itsensä poliittisesti aktiivisina tuottajista ja ympäristöstä puhuvien narratiivien kautta.

Westin omat tutkimukset opiskelijoidensa parissa toi ilmi erilaiset kuvan milleniaalisukupolvesta: tietoisuus kahvin alkuperästä ja/tai sertifikaateista oli vähäistä.

6. Aineistokokeessa oli kysymys naisten ansiotyöstä maatalouden ulkopuolisilla toimialoilla. Kerro vastausprosessistasi: Miten aloit tulkita taulukkoa eli minkälaisiin asioihin kiinnitit huomiota? Mikä tuntui tehtävässä vaikealta? (kontrollikysymys)

Hyväksytty vastaus:

Kontrollikysymyksen tarkoituksena on arvioida, että hakija on itse tehnyt aineistotehtävän. Vastausprosessin kuvaus on linjassa siihen, miten tehtävässä on onnistunut. Hakija kertoo, miten eteni tehtävässä ja keskeisistä huomioistaan ja mahdollisista tunnelmistaan. Tämä vastaa kirjallisen vastauksen laatua: jos tehtävä on mennyt erityisen hyvin, tämä kuuluu myös selostuksen laadussa. Hakija tuo esille mikä tuntui vaikealta tai helpolta, arvioi miten tehtävä omasta mielestään meni tai kertoo perusteltuja mielipiteitään tehtävästä. Tehtävän muistelu ja sen ajattelu tulee esille videolla erilaisilla tavoilla. Tehtävä arvioidaan hyväksytty/hylätty.